

ביטוח אחריות מקצועית לענפי ההנדסה והאדריכלות

בחודש נובמבר 2005 סיימה "שפי" סוכנות לביטוח לענפי ההנדסה והאדריכלות בע"מ את התקשרותה עם "מדנס" סוכנות לביטוח בע"מ עקב, מחד, הרעה משמעותית והדרגתית, לאורך השנים, בתנאי פוליסת ביטוח האחריות המקצועית ששווקו ע"י חברות "הראל" ו"הפניקס" באמצעותה, ומאידך, עליה מתמדת בפרמיות (מחיר) פוליסות אלה.

במקביל לסיום ההתקשרות שלעיל, ותוך מאמצים גדולים לשיפור תנאי הביטוח של חבריה, התקשרה "שפי" עם "בר-זיו רביד" סוכנות לביטוח בע"מ שהינה מסוכנויות הביטוח הותיקות, והמקצועיות בישראל וכן עם "איילון" חברה לביטוח בע"מ שהינה חברת מובילה בתחום ביטוח האחריות המקצועית. במסגרת התקשרות זו נוסחה פוליסה חדשה לביטוח אחריות מקצועית לענפי ההנדסה והאדריכלות אשר את עיקריה נסקור בכתבה זו.

הפוליסה החדשה הינה פוליסה ייחודית וייעודית לעוסקים בענפי ההנדסה והאדריכלות וכוללת הרחבות ותוספות חדשות שאינן קיימות באף אחת מהפוליסות המקבילות כיום בשוק הביטוח בישראל. הפוליסה נוסחה והורחבה תוך התחשבות בדרישות ובצרכים הייחודיים לעוסקים בענף ותוך הסקת מסקנות מן הניסיון הרב שנצבר במהלך השנים.

כמו-כן, נקבע תעריף קבוע לחישוב פרמיית (מחיר) הביטוח, המשוקללת ע"פ פרמטרים כגון: מחזור ההכנסות, סוג הפעילות וגבול האחריות הנדרש. הפרמיות אינן נקבעות באופן שרירותי כפי שקרה לעיתים בעבר.

על-מנת להוזיל את פרמיית הביטוח נלקחו בחשבון גם פרמטרים נוספים אשר מקנים הנחה בחישוב הפרמיה, כגון: העדר תביעות במשך 5 השנים האחרונות, עמידה בתקן ISO, הגדלת ההשתתפות העצמית וכן הנחה מיוחדת לחברים המשתייכים לארגון המהנדסים והאדריכלים העצמאיים בישראל.

אופן החישוב החדש וההנחות שלעיל מוזילים במרבית המקרים את פרמיות הביטוח בהשוואה לפרמיות ששולמו בשנים קודמות ויחד עם הרחבת הכיסוי הביטוחי וההטבות הנלוות לפוליסה החדשה, הופכות אותה למוצר אטרקטיבי וכדאי.

בהזדמנות זו אנו מבקשים להסביר לחברים כמה מן המושגים הבסיסיים והחשובים בביטוח המקצועי במטרה לאפשר לחברים לבחון ולהשוות בצורה טובה את פוליסת הביטוח הקיימת שלהם לעומת ההצעות לביטוח שהם מקבלים בבואם לרכוש /או לחדש את פוליסת הביטוח המקצועי שלהם.

בנוסף נדגיש כי על החברים לשקול את ההצעות המונחות בפניהם לא רק על בסיס גובה הפרמיה, אלא ליחס חשיבות רבה לכיסוי הביטוחי הניתן בפוליסה החדשה המוצעת לעומת הכיסוי הסטנדרטי, שכן כיסוי זה וההרחבות הנלוות אליו עשויים להיות שווים אלפי דולרים בעת הגשת תביעה כנגד המבוטח ומצד שני עלולים להביא לנזק ניכר אם לא נכללו בכיסוי.

מילון מונחים ומושגים בביטוח האחריות המקצועית

כללי:

ביטוח האחריות המקצועית מכסה את בעל המקצוע בגין תביעות ו/או נזקים שנגרמו או שנטען שנגרמו למזמין העבודה ו/או לצד שלישי בשל רשלנות (במעשה או במחדל), טעות, השמטה, הפרת חובה מקצועית (שנעשתה בתום לב) ע"י בעל המקצוע במסגרת פעילותו המקצועית.

פוליסה על בסיס "יום הגשת התביעה":

פוליסת האחריות המקצועית מכסה תביעות אשר הוגשו ו/או אשר נודע עליהן לראשונה והובאו לידיעת חברת הביטוח בתוך תקופת הביטוח הנקובה בפוליסה. לפיכך, ישנה חשיבות גדולה להודיע לחברת הביטוח מיד עם קבלת מידע לגבי תביעה ו/או דרישה המוגשת נגד בעל המקצוע ו/או הודעה (בע"פ או בכתב) ו/או ידיעה על מקרה העלול להוות עילה לתביעה בעתיד. תביעה עליה נודע למבוטח לראשונה בתקופת הביטוח תכוסה במסגרת הפוליסה, גם אם האירוע המהווה עילה לתביעה אירע בתאריך מוקדם יותר לתאריך הנקוב בפוליסה. לצורך כך כוללת הפוליסה תאריך רטרו אקטיבי.

תאריך רטרו אקטיבי:

התאריך המוקדם ביותר בו הייתה למבוטח פוליסת ביטוח אחריות מקצועית בתוקף ובלבד שבמועד קרות מקרה הביטוח (בעבר), המהווה עילה להגשת התביעה (להבדיל מיום הגשת התביעה ו/או ההודעה עליה), הייתה בידי המבוטח פוליסה תקפה. ביחס לתקופת הכיסוי הרטרו אקטיבי- יחולו גבולות האחריות וסכומי ההשתתפות העצמית הנקובים בפוליסה החדשה.

התקופה הרטרו אקטיבית נכללת בפוליסה החדשה - ללא תשלום.

גבול האחריות:

גבול האחריות הינו סכום הביטוח אותו "רוכש" המבוטח לפי בחירתו במסגרת הפוליסה והוא הסכום המכסימלי אותו תשלם חברת הביטוח בגין תביעה ו/או תביעות שיחויב בהן בעל המקצוע. גבול האחריות מחולק לעיתים (לבחירת המבוטח) לגבול אחריות למקרה ולסה"כ גבול האחריות לתקופה. גבול אחריות למקרה – הסכום המכסימלי אותו תשלם חברת הביטוח עקב נזקים שנגרמו כתוצאה ממקרה אחד – סיבה אחת. גבול האחריות לתקופה – הסכום המכסימלי אותו תשלם חברת הביטוח עקב סך כל הנזקים שנגרמו במהלך תקופה הביטוח.

השתתפות עצמית:

הסכום בו ישא המבוטח לפני סכום הפיצוי שישולם ע"י חברת הביטוח עקב תביעה ו/או נזק שחויב בהם הנובע ממקרה אחד – סיבה אחת.

ההשתתפות העצמית תחול גם בגין הוצאות שהוצאו לטיפול בתביעה גם אם לא שולמו בסופה פיצויים לתובע.

סיכום:

לאחר שסקרנו את המונחים העיקריים בפוליסת הביטוח הסטנדרטית נתייחס באופן ספציפי יותר להטבות ולשיפורים שהתווספו לפוליסה החדשה של "איילון" חברה לביטוח בע"מ המשוקקת בלעדית באמצעות "שפי" ובר-זיו רביד סוכנות לביטוח בהשוואה לפוליסות הקיימות היום בשוק.

ההטבה המיוחדת והבלעדית המתלווה לפוליסה החדשה הינה:

הסדר מיוחד לטיפול בתביעות הנופלות בתחום ההשתתפות העצמית

במסגרת הטבה זו מינתה "שפי" בתאום עם "איילון" חברה לביטוח בע"מ ועם בר-זיו רביד סוכנות לביטוח את עוה"ד הגב' חן בר-און ממשרד עוה"ד בר-און – שניאורסון, המתמחה בתביעות רשלנות מקצועית כנגד מהנדסים / אדריכלים לשם טיפול בתביעות של מבוטחי "שפי"/בר-זיו רביד.

כל תביעה, בכל סכום שהוא, שתוגש כנגד מהנדס / אדריכל תועבר באמצעות בר-זיו רביד סוכנות לביטוח אל עוה"ד חן בר-און אשר תבצע הערכת סיכון לתביעה. במידה ויוערך כי גובה הסיכון בתביעה הינו בתחום ההשתתפות העצמית של המבוטח תטופל התביעה באופן עצמאי ע"י עוה"ד חן בר און מבלי להעבירה לטיפול חברת הביטוח.

שכר טרחתה של עוה"ד ישולם ברובו ע"י "שפי" וחלקו של המבוטח יעמוד על סכום חד-פעמי וקבוע של \$250 בתוספת מע"מ בלבד לכיסוי הטיפול בכל ההליך המשפטי שיתנהל כנגדו. מעבר לעלות זו לא תהיה למבוטח כל עלות נוספת לטיפול בהליך המשפטי !!!

הטבה נוספת – מבוטחים שסכום ההשתתפות העצמית בפוליסה שלהם הינו בתחום של \$10,000 עד \$20,000 יהיו פטורים מתשלום שכר טרחה כלשהו ומלוא שכר טרחת עוה"ד ישולם ע"י "שפי".

מאחר וניסיון העבר מלמד שרוב התביעות המוגשות נגד מהנדסים ואדריכלים הן תביעות סרק או תביעות קנטרניות שבסופו של דבר מסולקות בסכומים נמוכים יחסית אשר בתחום גבול ההשתתפות העצמית, הרי שהטבה זו חוסכת למבוטחים שיתבעו אלפי דולרים שהיו משולמים על-ידם לחברת הביטוח (כהשתתפות עצמית) או כשכר טרחה לעוה"ד שהיה נשכר באופן עצמאי ע"י המבוטחים.

יתרונות נוספים שבהסדר המיוחד:

- במסגרת ההסדר המיוחד לא יוכל עוה"ד לסכם בפשרה תביעה הכרוכה בתשלום כלשהו מטעם המבוטח לתובע ללא תאום מראש וקבלת הסכמה בכתב מן המבוטח.

- כמו-כן, במידה ויהיה עוה"ד בדעה כי התביעה אינה מכוסה ע"פ הפוליסה, יצטרך לנמק בכתב ובאופן מפורט את דעתו וע"פ דרישת המבוטח יתקיים דיון חוזר בנסיבות הדחייה בפני פורום מקצועי קבוע מראש שבו מכהנים: נציג המבטחים, נציג "שפי" ונציג בר-זיו רביד סוכנות לביטוח.
- תביעות שיסוכמו ללא פיצוי או שהפיצוי שישולם בהם ע"י המבוטח יהיה מתוך ההשתתפות העצמית בלבד לא ילקחו בחשבון ניסיון התביעות של המבוטח ולא יגרעו מהנחת העדר התביעות לה יהיה זכאי בשנים הבאות בחידוש הפוליסה.
- תביעה שהטיפול בה החל ע"פ ההסדר המפורט לעיל ובשלב מסוים התפתחה ועלתה על סכום ההשתתפות העצמית תועבר לטיפול חברת הביטוח אשר תחליט על המשך הטיפול בתביעה אולם לא תוכל לטעון לעיכוב במסירת ההודעה. עם העברת הטיפול בתביעה לחברת הביטוח תטופל התביעה ע"פ הנוהל הרגיל כמפורט בפוליסה.

הטבה לתקופה שלאחר הפסקת הפעילות (RUN OFF)

בשל הסיכונים הכרוכים בעיסוק בענפי ההנדסה והאדריכלות נדרשים העוסקים בענף להמשיך ולבטח את עצמם גם לאחר הפסקת פעילותם בתחום. זאת בשל העובדה כי הפוליסה הינה פוליסה המבוססת על יום הגשת התביעה, כפי שהוסבר לעיל, ולפיכך הם עלולים להיתבע בעתיד כאשר יפסיקו פעילותם בגין פרויקטים אותם ביצעו בעבר.

בשל צורך זה התווספה הטבה משמעותית ונייחודית נוספת לפוליסה החדשה והיא מתן כיסוי ביטוחי ללא תשלום לתקופה שלאחר הפסקת הפעילות (RUN OFF).

משמעות ההטבה היא שבגין כל שנת ביטוח של המבוטח בחברת "איילון", נצברת לזכותו שנת כיסוי (ללא תשלום פרמיה) לתקופת הפסקת הפעילות. צבירת הזכות מותנית ברצף ביטוחי מלא (ללא הפסקה) והינה עד מכסימום של 7 שנים.

על מנת להבין את משמעותה של גודל הטבה זו יש לדעת כי עלות הביטוח לתקופה זו באופן רגיל הינה כ- 300% (פי 3) מגובה הפרמיה האחרונה ששולמה ע"י המבוטח.

הטבות והרחבות נוספות בפוליסה החדשה:

- **השתתפות עצמית מוקטנת בתביעות המסתיימות ללא פיצוי לתובע** – במקרה שבו תסתיים תביעה כנגד המבוטח בתשלום הוצאות בלבד, ללא תשלום פיצוי בפועל לתובע, יידרש המבוטח לשאת רק ב- 50% מגובה ההשתתפות העצמית הנקובה בפוליסה.
- **אובדן מסמכים** – לעומת הפוליסות הסטנדרטיות הקיימות כיום בשוק ומגבילות את גובה הכיסוי הביטוחי בגין אובדן מסמכים לסכומים הנעים בין \$25,000 ל-\$100,000, הפוליסה החדשה אינה מגבילה את סכום הכיסוי בגין סעיף זה ומעמידה אותו בגובה גבול האחריות הכללי בפוליסה.

- הגנה בהליכים פליליים** – הפוליסה החדשה מקנה כיסוי בהליכים פליליים עד סכום של \$100,000 למקרה ו-\$200,000 לתקופה לעומת הפוליסות האחרות בשוק המעניקות בד"כ כיסוי עד לגובה \$25,000 בלבד.

להרחבה זו חשיבות רבה וגדולה שכן ההליך הפלילי הינו הליך יקר מאוד ושכר הטרחה של עורכי הדין הבכירים בתחום עלול להגיע לסכומי עתק.
- הגדלת גבול האחריות לפרויקט בודד** – הפוליסה החדשה מאפשרת הגדלת גבול האחריות לפרויקט בודד ללא צורך להגדיל את גבול האחריות לכל הפעילות המכוסה בפוליסה.

הטבה זו מאפשרת חסכון רב בכסף שכן לצורך הגדלת גבול האחריות נלקח בחשבון רק חלקו היחסי של הפרויקט מתוך מחזור ההכנסות השנתי של המבוטח וההגדלה אינה מחושבת ביחס לכל מחזור ההכנסות השנתי.
- כיסוי לשותפים נכנסים** – הפוליסה החדשה מאפשרת מתן כיסוי לשותפים חדשים המצטרפים לחברה בגין פעילותם בעבר, שלא במסגרת החברה, ובלבד שפעילות זו נובעת מהעיסוק המוגדר בפוליסה. הרחבה זו אינה כרוכה בתשלום פרמיה נוספת ומותנית בהסכמת ובאישור נציג החברה, ששמו נמסר מראש לחברת הביטוח, וזאת על מנת שלא לכפות על הפירמה את מתן הכיסוי הביטוחי לשותף הנכנס בניגוד לרצונה.

כמו-כן, כוללת הפוליסה במסגרת הפרמיה הקבועה הרחבות נוספות כגון:

- כיסוי לתביעה נובעת מהוצאת דיבה שנעשתה בתום לב.
- כיסוי לתביעה הנובעת מרמה ואי יושר של שכירי המבוטח.
- תקופת גילוי בת 6 חודשים.
- המשך כיסוי העיזבון והיורשים במקרה פטירת המבוטח.
- לפי בחירת המבוטח - ביטוח חבות כלפי צד שלישי.

כאמור, כל ההרחבות שזכרו לעיל אינן מצריכות דרישה מפורשת של המבוטח והן נכללות בפוליסה ואינן כרוכות בתשלום פרמיה נוספת, כל זאת בשונה מהנהוג בפוליסות הביטוח המקבילות בשוק.

לסיכום:

מאמציהם הרבים והממושכים של ראשי "שפיי" נשאו פרי והביאו לידי ניסוח פוליסת ביטוח אחריות מקצועית ייחודית, ייעודית ורחבה העונה באופן אופטימאלי על צרכי הביטוח של העוסקים בענפי ההנדסה והאדריכלות. כל השינויים וההרחבות שנעשו בפוליסה חדשה נועדו למטרה אחת בלבד והיא שבמקרה של תביעה, ההגנה אותה נותנת הפוליסה למבוטח תהיה רחבה ביותר ותיתן כיסוי ומענה גם לתביעות אשר בעבר נדחו ע"י המבטחים עקב חוסר כיסוי ביטוחי בפוליסה.

גם לדעת אנשי מקצוע בכירים בענף הביטוח וביניהם סוכני ביטוח העוסקים בתחום האחריות המקצועית, עורכי דין העוסקים בתחום ויועצי ביטוח רבים, אשר בחנו בקפדנות את הפוליסה החדשה, מדובר במוצר הביטוחי הטוב ביותר הקיים בשוק הביטוח כיום, בתחום פוליסות האחריות המקצועית לעוסקים בענפי ההנדסה והאדריכלות, מוצר המעניק כיסוי ביטוחי רחב ומקיף יותר מכל פוליסת ביטוח אחרת הקיימת בשוק ובמיוחד כאשר מוסיפים לכיסוי הניתן בפוליסה את ההסדר המיוחד לטיפול בתביעות.

בנוסף לכיסוי הרחב והמקיף וההטבות הנלוות שמעניקה הפוליסה החדשה, פרמיית הביטוח הנדרשת עבור פוליסה זו נמוכה, במרבית המקרים, מן הפרמיות שנדרשו עבור פוליסות טובות ומקיפות הרבה פחות בשנים האחרונות.

לפיכך, מומלץ לחברים, בטרם חידוש פוליסת הביטוח הקיימת שברשותם, לבחון בכובד ראש את האפשרות להצטרף לרבים שהצטרפו כבר כמבוטחים בפוליסת הביטוח החדשה וליהנות מהכיסוי הביטוחי הרחב וההטבות הנלוות לפוליסה זו.

רועי יבנאי, עו"ד
שפי/בר-זיו רביד